

Amanda Uhlbäck

Vanhempien osallisuuden lisääminen Purolan päiväkodissa kyselyn avulla

Sosionomi (AMK)

Sosionomikoulutus

Kevät 2025

KAMK • University
of Applied Sciences

Tiivistelmä

Tekijä(t): Uhlbäck Amanda

Työn nimi: Vanhempien osallisuuden lisääminen Purolan päiväkodissa kyselyn avulla

Tutkintonimike: Sosionomi (AMK)

Asiasanat: toiminnallinen opinnäytetyö, varhaiskasvatus, osallisuus, yhteistyö

Tässä opinnäytetyössä toimeksiantajana oli Purolan päiväkoti Kajaanissa. Purolan päiväkodille oli kevään 2024 laadunarviointikyselyssä noussut esiin, että vanhempien osallisuutta tulisi lisätä. Tämä aihe nousi tarpeelliseksi kehittämiskohteeksi, joten sitä kautta myös muodostui opinnäytetyö aiheeni. Tämä opinnäytetyö oli toiminnallinen kehittämistyö, jossa yhteistyössä kehitettiin työväline eli mielipide- ja toivekysely Purolan päiväkodin tarpeisiin vastaavaksi.

Työn tarkoituksena oli luoda toimiva kyselylomake, jossa vanhemmilla oli mahdollisuus tuoda esiin omia mielipiteitä ja ajatuksia päiväkodin asioista sekä esittää toiveita ja ideoita. Kyselylomake on yksi tapa lisätä vanhempien osallisuutta ja tarkoituksena olla työvälineenä myös jatkossa. Kyselyn vastauksien pohjalta henkilökunta voi kehittää toimintaa paremmin toimivammaksi. Kyselyn tavoitteena on lisätä osallisuutta ja yhteistyön eri muotoja vanhempien kanssa.

Kyselyn avulla otettiin selvää, voisiko se toimia yhtenä työvälineistä vanhempien osallisuuden lisäämisessä. Tämän työn tulokset osoittavat, että mielipide- ja toivekysely vanhemmille on hyödyllinen. Vanhemmat arvioivat, että sähköiset kyselylomakkeet ovat sopiva tapa osallistua myös jatkossa Purolan päiväkodin asioihin. Toimeksiantaja kokee saaneensa kyselystä hyvää tietoa vanhempien toiveista, mielipiteistä ja tarpeista jatkoa varten. Työväline eli kyselylomake ja tulokset jäävät toimeksiantajan käyttöön. Mielipide- ja toivekysely olisi käyttökelpoinen myös muissa varhaiskasvatuksen yksiköissä. Jatkotutkimuksena olisi mielenkiintoista selvittää, onko kyselylomaketta hyödynnetty päiväkodissa ja miten toimintaa on kehitetty kyselyn avulla.

Abstract

Author(s): Uhlbäck Amanda

Title of the Publication: Increasing Parental Involvement at Purola Daycare Center through a Questionnaire

Degree Title: Bachelor of Social Services

Keywords: functional thesis, early childhood education, involvement, cooperation

The commissioner of this thesis was Purola Daycare Center in Kajaani. The quality assessment survey conducted in spring 2024 had shown that there was a clear need for improving parental involvement in the daycare center. Therefore, this functional thesis focuses on increasing parental involvement. A questionnaire to gather information on parents' opinions and wishes regarding parental involvement was developed as part of this thesis.

The purpose of this thesis was to create a questionnaire that would give parents an opportunity to express their opinions, thoughts and wishes regarding issues related to the daycare center. The questionnaire was considered one way to increase parental involvement and is intended to be a tool for the future. Answers to the questionnaire would allow the staff to develop their activities. The aim of the questionnaire was to increase participation and different forms of cooperation with parents.

The questionnaire was used to determine whether it could serve as a tool for increasing parental involvement. The results of this thesis showed that the questionnaire for parents was useful. Parents felt that an electronic questionnaire was an appropriate way to participate in the activities of the daycare center in the future. The staff received good information on parents' wishes, opinions and needs. The questionnaire and the results will be available to the staff. The questionnaire on parents' opinions and wishes may be used in other early childhood education units. A follow-up study could explore whether the questionnaire has been used daycare and how it has supported the development of survey activities.

Alkusanat

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona Kajaanissa toimivalle Purolan päiväkodille.

Haluan kiittää onnistuneesta yhteistyöstä Purolan päiväkodin henkilökuntaa ja kyselyyn vastamisesta päiväkodin vanhempia.

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Osallisuus varhaiskasvatuksessa.....	3
2.1	Varhaiskasvatus.....	3
2.2	Osallisuus.....	4
3	Vanhempien osallisuus ja yhteistyö varhaiskasvatuksessa	6
3.1	Vanhempien osallisuus varhaiskasvatuksessa	6
3.2	Vanhempien ja päiväkodin välinen yhteistyö	7
4	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite	9
5	Opinnäytetyöprosessi.....	10
5.1	Toiminnallinen opinnäytetyö	10
5.2	Opinnäytetyötä ohjaava prosessi.....	11
5.3	Opinnäytetyön aloitus ja tausta	12
5.4	Suunnitteluvaihe	13
5.5	Toiminnallisen osion toteutusvaihe	14
5.6	Prosessin päättäminen ja arviointi.....	16
6	Johtopäätökset	18
7	Pohdinta	20
7.1	Työn eettisyys ja luotettavuus	20
7.2	Omat oppimiskokemukset ja ammatillinen kasvu	22
	Lähteet	23

Liitteet

1 Johdanto

Kuvittele itsesi tilanteeseen, jossa mielipiteesi tai ajatuksesi sivuutettaisiin, eikä niitä kuunneltaisi ollenkaan. Muut ihmiset päättäisivät puolestasi sinua tai läheisiäsi koskevista asioista, etkä itse pystyisi vaikuttamaan niihin. Esimerkiksi lapsen liittyvissä asioissa mielipidettäsi ei huomioitaisi, miltä tämä sinusta tuntuisi?

Osallisuus on ajankohtaisena ja yhteiskunnallisena teemana ollut esillä viime vuosina. Osallisuuden ja sen lisäämiseen on kiinnitetty huomioita enemmän eri tahoilla: varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja harrastustoiminnoissa. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2024.) Varhaiskasvatuksessa lasten osallisuus on tärkeää, mutta myös vanhempien osallisuudella on suuri merkitys (Heinonen 2016, 229).

Varhaiskasvatuksensuunnitelman perusteet velvoittavat päiväkoteja pitämään vanhemmat ajan tasalla varhaiskasvatuksen tavoitteista ja toiminnasta sen eri muodoissa. Vanhemmille täytyy antaa mahdollisuus osallistua lapsensa varhaiskasvatuksen toteutukseen, suunnitteluun sekä arviointiin. (Opetushallitus 2022, 18.) Lisäksi varhaiskasvatuksessa tehtävät laadunarvioinnit nostavat vanhempien osallisuutta enemmän esille (Heinonen ym. 2016, 229).

Toimeksiantajani on Purolan päiväkotiki, joka on yksi kunnallisista päiväkodeista Kajaanissa. Purolan päiväkotiki on pieni yksikkö, jossa toimii kaksi ryhmää: Mustikat ja Mansikat. Mansikat ryhmä on tarkoitettu 1–2-vuotiaille ja Mustikat ryhmä puolestaan 3–5-vuotiaille lapsille. Niin kuin henkilökunta sanoo: ”pieni päiväkotiki suurella sydämellä”. Purolan päiväkodin henkilökunta pitää pientä päiväkotia positiivisena asiana, koska kohtaaminen, yhteisöllisyys ja läsnäolo toteutuvat päiväkodissa eri tavalla. Purolan päiväkodissa nousi harjoitteluni aikana tarve vanhempien osallisuuden lisäämiseen, joten tartuin mielelläni tähän kehittämiskohteeseen.

Minulle on tärkeää tehdä opinnäytetyötä ajankohtaisesta ja tarpeellisesta aiheesta. Olen ennen opintojani ja opintojen ohella työskennellyt varhaiskasvatusalalla. Osallisuus aiheena kiinnostaa minua, mutta koen myös aiheena vanhempien osallisuuden jollain tapaa haastavana varhaiskasvatuksessa. Miten saada vanhempien ajatukset ja mielipiteet kuuluviin? Miten varmistaa heidän osallisuutensa ja oikeudet? Koen, että näiden asioiden toteutumiseksi ja lisäämiseksi tarvitaan käyttöön uusia välineitä ja menetelmiä. Varhaiskasvatuksen sosionomin kompetensseihin kuuluu nimenomaan kriittinen ja osallisuutta edistävä yhteiskuntaosaaminen, jonka tarkoituksena on

edistää vanhempien ja perheiden toimijuutta yhteiskunnassa ja ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja huono-osaisuutta (Varhaiskasvatuksen sosionomin kompetenssit 2023).

Opinnäytetyö on toiminnallinen, jonka tavoitteena on kehittää Purolan päiväkodille työväline eli kyselylomake vanhempien osallisuuden lisäämiseksi. Opinnäytetyön tarkoituksena on saada henkilöstölle käyttöön toimiva työväline, jolla lisätä vanhempien osallisuutta ja kehittää yhteistyötä. Työväline on kyselylomake, jonka tarkoituksena on selvittää vanhempien ajatuksia päiväkodin toiminnasta ja asioiden toimivuudesta. Toimeksiantaja voi kyselyn vastauksien pohjalta kehittää päiväkodin toimintaa ja käyttää kyselylomaketta jatkossakin työvälineen esimerkiksi joka toimikausi.

2 Osallisuus varhaiskasvatuksessa

2.1 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus on olennainen osa suomalaista koulutusjärjestelmää, joka kattaa monenlaisia tehtäviä. Varhaiskasvatuksen tarkoituksena on järjestää lapselle kokonaisvaltainen kasvua, kehitystä ja oppimista edistävä toiminta yhteistyössä lasten vanhempien kanssa. Varhaiskasvatus voidaan järjestää päiväkotitoimintana, perhepäivähoitona tai avoimena varhaiskasvatustoimintana, mutta päiväkotitoiminta on näistä yleisin toimintamuoto. Varhaiskasvatustarkoituslaki, suomen perustuslaki ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ohjaavat varhaiskasvatuksen järjestämistä. (Opetushallitus 2022, 9–17.)

Varhaiskasvatustarkoituslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatus on turvattu oikeus lapsille. Varhaiskasvatuksen toiminnan tavoitteena on edistää tasa-arvoa ja ehkäistä syrjäytymistä. Toiminnassa lapset pääsevät hankkimaan uusia taitoja, jotka myös tukevat heidän osallisuuttaan yhteiskunnan jäsenenä. Varhaiskasvatuksessa lapset pääsevät kehittämään omia vuorovaikutustaitojaan yhdessä aikuisten ja lasten kanssa. Lasten kehitystä tuetaan lapsen ikätason mukaisesti ja painopiste on nimenomaan lasten vahvuuksissa, niiden tunnistamisessa ja uusien taitojen tukemisessa. (Helin Kola-Torvinen & Tarkka 2018, 11.)

Opetushallituksen antamaan valtakunnalliseen määräykseen sisältyvät paikallisen ja lasten varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen, jonka varhaiskasvatustarkoitusyksiköt toteuttavat. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma tukee ja ohjaa varhaiskasvatuksen järjestämistä ja toteuttamista nimenomaan paikallisella tasolla. Asiakirjaa laatiessa on tärkeää ottaa huomioon lasten ja perheiden tarpeet sekä jokaisen päiväkodin omat pedagogiset linjaukset. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen ja kehittämiseen annetaan myös lapsen ja vanhempien mahdollisuus osallistua. (Opetushallitus 2022, 10–11.)

Lasten tavoitteellista kasvatusta, opetusta ja hoitoa turvataan laatimalla jokaiselle päiväkodissa olevalle lapselle varhaiskasvatussuunnitelma. Varhaiskasvatussuunnitelma on salassa pidettävä asiakirja. Varhaiskasvatussuunnitelmat luovat perustan päiväkodin toiminnalle ja tämä asiakirja laaditaan lapsen aloittaessa päiväkodissa. Varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan yksilöllisesti lapsen toiminnan tavoitteet, vahvuudet, osaaminen ja kiinnostuksen kohteet sekä yksilölliset tarpeet. Varhaiskasvatussuunnitelmaan listataan myös kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tuki ja lisätään, miten sitä arjessa toteutetaan ja arvioidaan. Varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan

lapsen omat ajatukset ja mielipiteet, jotka henkilökunnan täytyy lapselta selvittää. Tärkeässä osassa ovat myös vanhempien ja henkilökunnan havainnot lapsen kehityksen eri vaiheista ja oppimisen sekä ryhmässä toimisen taidoista. (Opetushallitus 2022, 12–13.)

Varhaiskasvatuksella on lapsen turvallisen kehityksen, hoivan ja oppimisen takaamisen lisäksi merkittävä rooli perheiden tukemisessa. Perheiden eri elämäntilanteissa päiväkodin henkilökunnalla on tärkeä rooli tukea koko perhettä matalalla kynnyksellä. Varhaiskasvatuksen sosionomin osaamisalueita ovat perheiden kanssa tehtävä yhteistyö ja verkostotyö. Vanhemmuuden ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen on pedagogiikan lisäksi keskeinen osa varhaiskasvatustyötä ja siinä moniammatillisen yhteistyön merkitys korostuu. (Suomen vanhempainliitto n.d.)

2.2 Osallisuus

Osallisuus on abstrakti käsite, jolle ei ole muodostunut yksiselitteistä määritelmää (Vuorenmaa 2016, 19). Osallisuutta pidetään osana ihmisarvoa ja osallisuus liittyy ihmisen perustarpeisiin. Se on oikeutta osallistua omaan arkeen, tulla kuulluksi, mukanaoloa- ja vaikuttamista päätöksenteossa. (Halme 2014, 21.) Osallisuus on vastuunottoa ja aktiivista toimijuutta, mutta toisaalta se on myös velvollisuuksia ja sitoutumista. Osallisuuden kokemus voi olla tunneperäinen tai tilannesidonnainen. Jokainen voi kokea eri tavalla tilanteen, vaikka se olisi täysin sama. (Kivinen, Vanjusov & Vornanen 2020, 269.) Osallisuus muodostuu ihmisen omasta sisäisestä kokemuksestaan ja rakentuu vuorovaikutustilanteissa. Osallisuutta mahdollistetaan sensitiivisen vuorovaikutuksen kautta ja läsnä olevalla kohtaamisella. (Kangas, Lastikka & Karlsson 2021, 74.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa osallisuus kulkee koko kirjan alusta loppuun saakka muun muassa mukana eri lakien ja kansainvälisten sopimusten velvoitteiden tarkastelussa, toimintakulttuurin kehittämisessä ja pedagogisen toiminnan eri tavoitteissa. Osallisuus näkyy myös yksilön osallisuuden kokemusten tukemisessa ja kehittämisessä sekä yhteiskunnallisesta näkökulmasta käsin. (Helin ym. 2018, 12.)

Varhaiskasvatuslaki (540/2018) velvoittaa lapsen mukaan ottamista varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Lapsen mielipiteet ja toiveet ovat selvitettävä ikätason edellyttämällä tavalla. Lapsen vanhemmille ja muille huoltajille on mahdollistettava osallistuminen ja vaikuttaminen oman lapsen varhaiskasvatukseen. Vanhemmille on toimipaikassa järjestettävä mahdollisuus myös osallistua varhaiskasvatuksen suunnitteluun ja arviointiin.

Varhaiskasvatuksessa lasten osallisuus näkyy päivittäisissä arjen toiminnoissa ja päätöksissä esimerkiksi ruokailutilanteissa, sosiaalisissa tilanteissa ja leikkihetkissä. Osallisuudella tarkoitetaan toimintaa, jossa lapsella on mahdollisuus olla aloitteellinen, vaikuttaa ympäristössään ja tehdä valintoja sekä samalla kokea yhteisöön kuulumisen tunnetta. (Sevon 2021, 116.) Lapsen osallisuuden varmistamiseksi keskeistä on lapsen mielipiteiden ja toivomusten kunnioittaminen ja nämä näkemykset ovat huomioitava lapsen kiinnostuksensa, kehitystason ja iän mukaisella tavalla (Heinonen ym. 2016, 161).

Osallisuus on tärkeä ja ajankohtainen aihe varhaiskasvatuksessa, mutta myös yleisesti yhteiskunnassamme. Kajaanin kaupungin varhaiskasvatuksen painopistealueisiin kuuluvat osallisuus, arviointi ja kansainvälisyys vuosina 2024–2025. Vuosittain on tarkoituksena sopia varhaiskasvatuksen painopistealueet, johon keskittyä koko kaupungin tasolla. (Varhaiskasvatus n.d.) Osallisuus on ollut jo muutamina vuosina Kajaanin Kaupungin painopistealueena. Osallisuus huomioidaan Kajaanin varhaiskasvatuksessa hyväksymällä jokainen sellaisenaan kuin hän on, havaitsemalla toiminnassa jokaisen vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet ja muistamalla, että kaikilla on oikeus tulla kuulluksi. (Kajaanin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 2022, 35.)

3 Vanhempien osallisuus ja yhteistyö varhaiskasvatuksessa

3.1 Vanhempien osallisuus varhaiskasvatuksessa

Vanhempien osallisuudella tarkoitetaan sitä, että vanhemmat otetaan mukaan vaikuttamaan, kun lapsen asioissa tapahtuu muutoksia tai jostain päätetään esimerkiksi varhaiskasvatuksen tai vapaa-ajan toimintaympäristöissä. Vanhemman osallisuus sisältää tietoisuuden omasta asiantuntijuudestaan ja ymmärryksen omista oikeuksistaan lapsen asioissa. Vanhemman osallisuuteen liittyy myös kyky toimia erilaisissa tilanteissa oman lapsensa puolestapuhujana, ottaen huomioon lapsen kehitystason ja iän. Vanhemman aktiivisuus toiminnan suunnittelussa yleisesti lapsia tai perheitä koskevissa asioissa on myös osallisuutta. (Vuorenmaa 2016, 24.)

Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuriin kuuluu osallisuuden edistäminen kaikessa toiminnassa. Vanhempien ajatuksia, mielipiteitä, toiveita tulee kuunnella ja arvostaa. Varhaiskasvatussuunnitelman mukaan vanhemmille täytyy tarjota mahdollisuus osallistua päiväkodin toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen yhdessä henkilöstön ja lasten kanssa, joka edistää osallisuutta. Lisäksi varhaiskasvatuksen järjestäjillä on velvollisuus ilmoittaa vanhemmille varhaiskasvatuksen tavoitteista ja toimintamuodoista. (Opetushallitus 2022, 34.)

Vanhempien osallisuuden esteenä ei tulisi olla tietämättömyys tai kiire. Tämän vuoksi vanhemmille täytyy tarjota erilaisia vaikuttamisen keinoja ja yhteistyön mahdollisuuksia sekä avata varhaiskasvatuksen sisältöjä ja tavoitteita. Kun vanhempien tietoisuus lisääntyy varhaiskasvatuksen toiminnasta ja osallisuus on osa varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria, kiire ja tietämättömyys ei ole esteenä. (Heinonen ym. 2016, 230.) Tietoisuuden lisäämisessä hyödyksi voisi käyttää sähköisiä viestintäkanavia, pedagogista dokumentointia tai vanhempien aamukahvitilaisuuksia (Kangas ym. 2021, 104).

Leinosen ja Blezin 2016 vuoden opinnäytetyössä tutkittiin vanhempien osallisuutta Imatran varhaiskasvatuksessa. Leinonen ja Blez ovat tehneet kyselyn, jonka avulla ovat selvittäneet vanhempien käsityksiä ja kokemuksia osallisuudesta. Kyselyn vastauksista oli noussut esiin, että vanhemmat eivät ole osallistuneet päiväkodin toimintaan aikapulan ja voimavarojen puutteen vuoksi. Lisäksi esiin nousi, ettei vanhemmat tiedä, miten he voivat osallistua. (Leinonen & Blez 2016.)

Vanhempien osallisuus varhaiskasvatukseen on merkittävä, mutta käytännössä se on suunniteltava niin, että se ei vie liikaa vanhempien voimavaroja ja aikaa arjessa (Heinonen ym. 2016, 229).

Tikan opinnäytetyössä 2017 vanhempien osallisuus varhaiskasvatuksessa: keinoja osallisuuden vahvistamiseksi oli tarkoituksena löytää keinoja varhaiskasvatuksessa työskenteleville vanhempien osallisuuden vahvistamiseksi. Vanhemmat olivat vastanneet kyselyssä, että kaipaavat osallisuutta kokeakseen erilaisia keinoja ja tapoja. Vanhemmat kokivat parempana mahdollisuutena osallistua sähköisiä menetelmiä käyttäen ja he toivoivat monenlaisia osallistumistapoja käyttöön varhaiskasvatuksessa. (Tikka 2017.)

3.2 Vanhempien ja päiväkodin välinen yhteistyö

Varhaiskasvatuksessa vanhempien ja päiväkodin välinen yhteistyö on merkittävässä osassa lasten turvallisuuden ja hyvinvoinnin kannalta. Päivittäin varhaiskasvatuksessa vanhemmat ovat yhteistyössä henkilöstön kanssa päiväkotiin tulo- ja hakutilanteissa liittyen yleensä arkisiin asioihin, kuten kaverisuhteisiin, kehitykseen ja käyttäytymiseen. Vanhempien ja päiväkodin välisessä yhteistyössä keskeistä on säännöllisyys, tasa-arvoinen vuorovaikutus, luottamus ja molemminpuolinen kunnioitus. (Kangas ym. 2021, 101–102.)

Ikosen ja Lukkarisen opinnäytetyö 2017 vuoden keväältä keskittyy vanhempien kanssa tehtävään yhteistyöhön ja vanhempien osallisuuteen varhaiskasvattajan näkökulmasta. Ikonen ja Lukkarinen käyttivät opinnäytetyössään hyödyksi ryhmäkeskusteluja, johon osallistui 10 varhaiskasvattajaa Joensuun varhaiskasvatuksesta. Ikonen ja Lukkarinen nostivat esille keskusteluista vanhemmuuden tukemisen ja kunnioituksen tärkeyden varhaiskasvatuksessa. Yhteistyötä edistävinä toimina kerrottiin olevan hyvä ilmapiiri ja yhdessä toiminen nimenomaan yhteistä tavoitetta kohti. Ikonen ja Lukkarinen nostavat moneen kertaan keskusteluista esiin, että varhaiskasvattajat kokevat kiireettömien keskusteluiden olevan yksi toimiva yhteistyön malli, niin arjessa kuin sovituisissa pedagogisissa keskusteluissa. Keskusteluissa haasteiksi puolestaan nostettiin henkilökuntaresurssit, kiire ja lasten osa-aikainen hoito. (Ikonen & Lukkarinen 2017.)

Varhaiskasvatuksessa täytyy aika ajoin pohtia, mahdollistaako toimintakulttuuri vanhempien kohtaamisen ja kuulemisen arjessa suunnitellusta, mutta myös spontaanisti. Alkuvaiheessa vuorovaikutus vanhempien kanssa on luonnollisesti tutustumista puolin ja toisin. Tärkeää on rohkeasti kokeilla erilaisia yhteistyö muotoja. Vastavuoroinen yhteistyö perheen kanssa luo toimivan konseptin, jossa ammattilaisten pedagoginen osaaminen ja vanhempien arjen asiantuntijuus kohtaavat. (Vanhempien osallisuus n.d.)

Erityisesti yhteistyön merkitys korostuu lapsen aloittaessa uudessa päiväkodissa ja siirtymissä, kuten ryhmän vaihdoksissa sekä lapsen tuen yhteydessä. Yhteistyön alkuvaiheessa tutustumiselle ja keskusteluilla täytyy varata aikaa. Varhaiskasvatuksen henkilökunnan on varmistettava, että riittävä viestintä tavoittaa vanhemman siitä, miten lapsella hoidon aloitus lapsiryhmässä sujuu. Vanhemmilla on hyvä mahdollisuus tutustua varhaiskasvatuksen käytänteisiin ja arkeen paikan päällä lapsen aloittaessa päiväkodissa. Alkuvaiheen jälkeen luottamus ja toimiva yhteistyö rakennetaan painottuen päivittäisissä kohtaamisissa tulo- ja hakutilanteissa. Lasten ja vanhempien on tärkeää tuntee jo heti alussa, että he ovat tervetulleita päiväkotiin ja kuuluvat osaksi yhteisöä. (Heinonen ym. 2016, 226.)

Vanhempien ja varhaiskasvatuksen henkilökunnan välinen yhteistyö on tärkeää lapsen kokonaisvaltaisen edun, oikeuksien ja hyvinvoinnin kannalta. Yhteistyössä on otettava huomioon perheiden moninaisuus, yksilölliset tarpeet ja vanhemmuuteen liittyvät asiat. (Kangas ym. 2021, 101.) Vanhempien ja päiväkodin henkilöstön välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta voidaan kuvata myös kasvatuskumppanuudeksi (Terävä & Böök 2022, 87). Vanhemmat ovat ensisijaisesti vastuussa oman lapsensa kehityksen turvaamisesta (Halme 2014, 18). Varhaiskasvatuksen henkilökunnan tavoitteena on tukea vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä ja toimia yhdessä lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi. Vanhempien ja varhaiskasvatuksen ammattilaisten yhteistyö voi olla parhaillaan aitoa kohtaamista ja toimivaa vuorovaikutusta, jossa tavoitteena on molemmilla osapuolilla lapsen etu. (Terävä & Böök 2022, 88.)

4 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää vanhempien osallisuuden lisäämisen avuksi toimiva työväline eli kyselylomake Purolan päiväkodille. Kyselylomake on suunnattu vanhemmille, jotta heidän äänensä tulisi kuulluksi ja he saisivat mahdollisuuden osallistua päiväkodin asioihin.

Opinnäytetyön tavoitteena on kyselylomakkeen avulla kehittää vanhempien ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä ja lisätä vanhempien osallisuutta. Opinnäytetyön tavoitteena on tehdä kyselylomakkeesta monipuolinen, mutta aikaa kestävä, jota voi hyödyntää jatkossakin. Henkilökunta saa puolestaan ensiarvoisen tärkeää tietoa vanhemmilta, joita ottaa huomioon päiväkodin toimintaa suunnitellessa ja kehittäessä.

5 Opinnäytetyöprosessi

5.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallinen opinnäytetyö tarkoittaa tutkimuksellista kehittämistyötä yhtenä opinnäytetyömuotona ammattikorkeakouluissa. Toiminnallisessa opinnäytetyössä yhdistyy kaksi osaa, jossa tekijän täytyy raportoida ja kuvata selkeästi toteuttamisprosessi ja kehittää tai tuottaa toiminnallinen osuus eli tuotos esimerkiksi tapahtuma tai konkreettinen työväline. Toiminnallisessa opinnäytetyössä ei välttämättä tarvitse käyttää tutkimuksellisia menetelmiä toisin kuin tutkimuksellisissa opinnäytetyöissä. (Kostamo, Airaksinen & Vilka 2022, 11.)

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen kehittämistyö. Kehittämistyötä tehdessä erottuu tekijän ymmärtäminen, empatia ja kriittinen asenne. Kehittämistyö toteutetaan yhteistyössä työelämäkumppanin kanssa ja työ kohdistuu usein tunnistettuun tarpeeseen. (Kostamo, Airaksinen & Vilka 2022, 15.) Kehitämme toimeksiantajan kanssa työvälineen eli kyselylomakkeen, jonka avulla vanhempien osallisuutta pyritään lisäämään Purolan päiväkodissa.

Vaikka tuotan opinnäytetyössäni kyselyrunгон Purolan päiväkodille, en kuitenkaan tule analysoidaan kyselyn vastauksia opinnäytetyössäni. Kerättyä aineistoa ei välttämättä analysoida yhtä tarkasti toiminnallisissa tuotoksissa verrattuna tutkimuksellisiin opinnäytetöihin (Kostamo, Airaksinen & Vilka 2022, 11). Päädymme toimeksiantajan kanssa tähän työskentelytapaan vastausten analysoimisen sijaan. Päiväkodin koko vaikutti päätökseemme. Määrälliseen tutkimukseen vastausten määrä olisi ollut liian pieni ja tämä olisi tuonut myös haasteita tulosten analysoinnissa ja luotettavien johtopäätösten tekemisessä.

Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin kehittämisen tärkeys ja jatkuva arviointi ovat nostettu esiin myös varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa. Päiväkodin toimintakulttuurin kehittämisessä on tärkeää tuntea toimivat käytänteet, mutta tunnistaa ei toimivat käytännöt ja pyrkiä korjaamaan ne paremmin toimivammaksi. (Opetushallitus 2022, 32.) Vaikka opinnäytetyössäni keskityn vanhempien osallisuuteen, on kehittämistyön päämääränä lopulta lapsen etu.

5.2 Opinnäytetyötä ohjaava prosessi

Opinnäytetyöprosessi mukailee Toikko & Rantasen (2009, 64) kehittämistyön lineaarista mallia (Kuvio 1). Linearisessa mallissa kehittämistyö etenee vaiheittain aloituksesta suunnitteluun, toteutukseen ja lopuksi toteutuksen päättämiseen (Toikko & Rantanen 2009, 64). Lineaarisen mallin käyttö sopii hyvin opinnäytetyöhöni, koska mallin avulla voi hahmottaa kehittämistyön kokonaisuuksia ja työni etenee aloitusvaiheesta prosessin päättämiseen sekä sen arviointiin.

Kuvio 1 Lineaarinen malli. Toikko & Rantasen lineaarista mallia mukaillen (2009, 64.)

5.3 Opinnäytetyön aloitus ja tausta

Opinnäytetyöprosessi sai alkunsa kesällä 2024, kun otin yhteyttä Purolan päiväkotiin alkavan kehittämistehtävani tiimoilta, sillä sovittu harjoitteluni oli alkamassa myös elokuussa 2024 kyseisessä päiväkodissa. Kerroin alkavasta kehittämistehtävästäni ja tiedustelin heidän kehittämistarpeitansa ja mahdollisuuksia myös laajentaa tehtävä opinnäytetyöksi. Nopealla tarvekartoituksella, jossa menetelmänä toimi puhelinhaastattelu, toimeksiantaja nosti ajankohtaisemmaksi tarpeeksi vanhempien kanssa tehtävän yhteistyön, vanhempien osallisuuden ja keinot sen lisäämiseksi. Tarvekartoituksessa toimeksiantaja nosti esiin esimerkiksi vanhempain illat tai kyselyt, jossa vanhempien mielipiteitä voisi saada kuuluviin.

Aihe oli kiinnostava itselleni, mutta myös ajankohtainen ja hyödyllinen toimeksiantajalleni. Aloitin opinnäytetyön tekemisen jo Sosiaalialan palvelujen kehittämistyön kurssilla, jossa sain hyvin työstettyä opinnäytetyöprosessia alkuun, kuten aiheen kartoitusta, rajausta ja ideointia yhdessä toimeksiantajan kanssa. Tarvekartoituksen jälkeen ideoin, kuinka lähden toteuttamaan opinnäytetyötä. Kehittämässä jaideoimassa kanssani oli pääsääntöisesti päiväkodin varhaiskasvatuksen opettajat. Pohdimme pitkään, olisiko toimeksiantajalle tarpeellisempaa tehdä projektista työväline vai tutkimustyö. Päädyimme lopulta toiminnalliseen tuotokseen, jonka tarkoituksena on tuottaa työväline henkilöstön käyttöön.

Kajaanin kaupungin varhaiskasvatuksen laadunarviointikyselyssä vuonna 2024 nousi Purolan päiväkodin yhdeksi kehittämiskohteeksi vanhempien osallisuuden lisääminen. Kehittämiskohteen parantamiseksi on esitetty kysymyksiä ja kehittämistarpeita siitä, miten kerätä mielipiteitä, ajatuksia ja toiveita vanhemmilta jatkossa. Kyselyt nousivat henkilöstön mielestä toimivaksi tavaksi kehittää vanhempien osallisuutta varhaiskasvatuksessa. Lisäksi laadunarviointikyselyssä yhdeksi kehittämiskohteeksi tuli, miten päiväkodin toimintatavoista tiedotetaan vanhempia ja miten vanhemmat saavat lisää tietoa lapsen päivästä. (Vuosisuunnitelma Purolan päiväkotia 2023–2024.)

Ideointivaiheen alussa päätimme yhdessä toimeksiantajan kanssa, että työvälineenä toimisi kyselylomake, koska se on sopiva tapa kerätä vastaajien omia mielipiteitä, arvoja ja kokemuksia (Tähtinen, Laakkonen & Broberg 2020, 27). Purolan päiväkodin henkilökunnalla ei ole ollut aikaisemmin käytössä mielipide- ja toivekyselyitä, mutta henkilökunta oli miettinyt kyselylomakkeiden käyttöönottoa, joten toteutus vain puuttui. Pohdimme yhdessä toimeksiantajan kanssa, että kasvokkain vuorovaikutustilanteiden lisäksi nimetön kyselylomake olisi vähän toisenlainen tapa,

jonka avulla vanhemmat voivat tuoda esiin mielipiteitä ja toiveita. Tämän vuoksi päädyttiin henkilökunnan ajatuksesta ja toiveesta tähän menetelmään. Laadin itse kyselyn toimeksiantajan toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

Ideointivaiheessa käytin tukena aivoriihimenetelmää, jolla tuotetaan paljon ideoita lyhyessä ajassa. Menetelmän ideana on saada jokaisen aivot toimimaan. (Aivoriihi n.d.) Toimeksiantajan kanssa mietimme ajankohtaisia asioita ja hyödynsimme laadunarviointikyselyssä nousseita aiheita. Tätä menetelmää käytimme ideoidessamme kysymyksiä kyselylomakkeeseen, joita vanhemmille esitetään. Minun tehtäväni oli tukea yhteistä ideointia, kun ideoita oli tarpeeksi, otin ne paperille ylös.

5.4 Suunnitteluvaihe

Suunnitteluvaiheesta syntyy kokonaisuus eli tarkennettu projektisuunnitelma, joka voi sisältää esimerkiksi aikataulutusta, budjetin ja tavoitteen määrittelyä (Toikko & Rantanen 2009, 64). Opinnäytetyöprosessin suunnitteluvaihe piti sisällään kyselyn rungon suunnittelua ja tavoitteita sekä työn aikataulutusta. Suunnitteluvaiheessa lähdimme toimeksiantajan kanssa miettimään kyselyn nimeä, millä alustalla kysely olisi mahdollista tehdä ja mistä kyselyn sisältö muodostuu.

Halusin tehdä kyselystä mahdollisimman selkeän ja yksinkertaisen, jotta vastaaminen olisi vanhemmille vaivatonta ja helppoa. Ideointivaiheessa nousseiden esimerkki kysymysten pohjalta kyselyn keskiössä aiheet olivat: turvallisuus, osallisuus ja viestintä. Kyselylomakkeen sisältö on muodostunut ajankohtaisista aiheista, henkilökunnan ajatusten ja tarpeiden pohjalta sekä laadunarviointikyselystä nousseiden kehittämiskohteiden aiheista. Henkilökunnan kanssa suunnitelimme kysymykset niin, että kysymykset olisivat aikaa kestäviä jatkokäytön kannalta, mutta lisäsimme sen hetken ajankohtaisia kysymyksiä lomakkeeseen mukaan.

Kyselyn pohjaa suunnitellessa otin selvää, minkälaisia kyselyrunkoja varhaiskasvatukseen oli tehty aikaisemmin mm. Vanhempainliiton sivuilla oli varhaiskasvatusikäisten vanhemmille kysely, jota hyödynsin kyselyrunkoa ideoidessa toimeksiantajalleni. Opinnäytetyöni kyselylomake on suunniteltu nimenomaan Purolan päiväkodin vanhemmille.

Kyselyssä halusimme antaa tilaa vanhempien ajatuksille ja toiveille, joten kyselyn nimeksi muodostui mielipide- ja toivekysely. Kysely oli suunniteltu toteutettavan Google-Forms-ohjelman

avulla. Tähän ohjelmaan päädyttiin toimeksiantajan toiveesta. Google Forms- ohjelma on ilmainen ja helppokäyttöinen, joka oli myös päiväkodin käytössä. Projektin edetessä Purolan päiväkodille tuli tieto siitä, että heidän käytöstään poistuu Google-tunnukset. Tämän vuoksi kysely suoritettiin Microsoft Forms- palvelulla käyttäen kouluni tunnuksia.

Kyselylomakkeessa on avoimia kysymyksiä, monivalintakysymyksiä ja strukturoituja kysymyksiä. Avoimet kysymykset ovat sopivia hyödynnettäviksi, jos halutaan saada spontaaneja mielipiteitä vastaajilta (Vilka 2015, 106). Halusimme toimeksiantajan kanssa kyselyyn avoimia kysymyksiä, koska tavoitteena oli saada vastaajilta mielipiteitä ja toiveita esiin rajaamatta vastauksia mahdollisimman vähän. Mielipidettä mittaavissa väittämissä käytin strukturoituja kysymyksiä ja niissä vastausvaihtoehdoissa 5-portaista Likert-asteikkoa. Likert-asteikossa keskellä oleva vaihtoehto kuvaa neutraalia mielipidettä (Tähtinen ym. 2020, 29). Kyselyssä muodostin asteikon muotoon: 5= Täysin eri mieltä, 4= Jokseenkin eri mieltä, 3=En osaa sanoa, 2= Jokseenkin samaa mieltä 1= Täysin samaa mieltä.

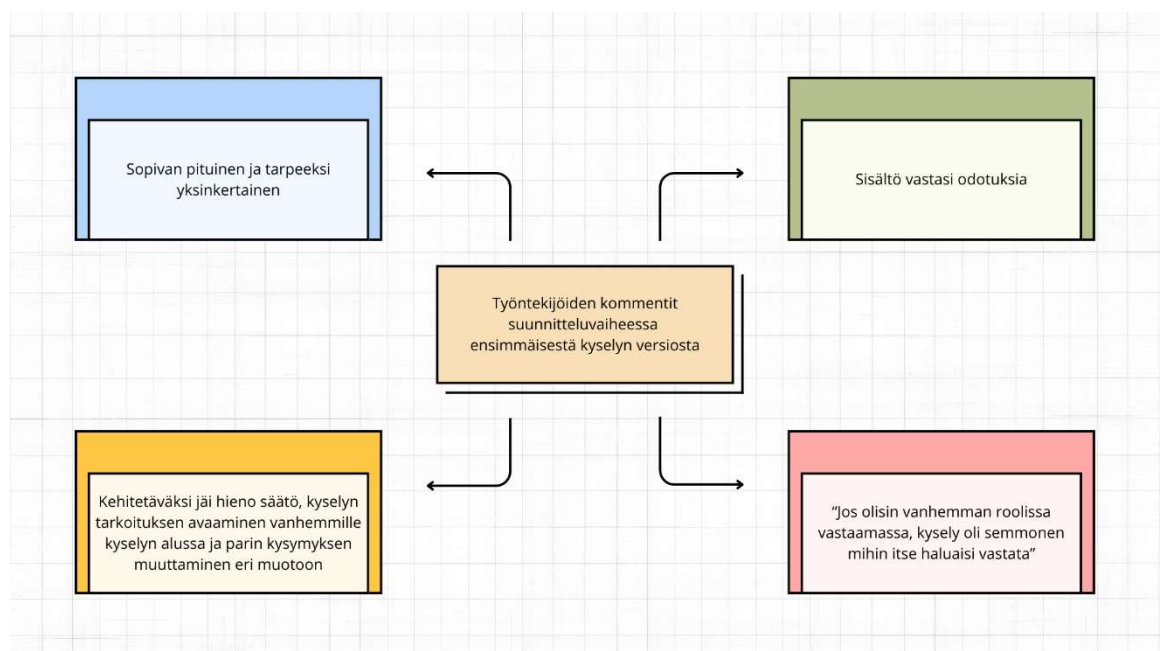
Kysely toteutettiin anonyyminä toive- ja mielipidekyselynä, joten vastaajilla on mahdollisuus säilyä kyselyssä anonyyminä. Kyselyrunko muodostui lopulta kymmenestä kysymyksestä. Työni onnistumisen ja työväliseen jatkokäytön kannalta pidän tärkeänä, että mahdollisimman moni vastaisi kyselyyn. Oletimme ja odotimme, että anonyymikysely lisää avoimuutta ja vastaajien määrää. Kyselyä suunniteltaessa huomioin kohtuullisen pituuden, ulkoasun viihtyvyyden ja selkeyden, koska ylipitkä kysely voi karkottaa vastaajia. Päiväkodin henkilökunta oli samaa mieltä siitä, ettei kysely voi olla liian pitkä. Vastaajien määrään ja motivaatioon vastata kyselyyn voi vaikuttaa myös selkeä ja hyvä saatekirje (Tähtinen ym. 2020, 30).

Kyselylomakkeen suunnittelussa otettiin huomioon saavutettavuus ja helppokäyttöisyys. Helppokäyttöisyydellä tarkoitan sitä, että lomake on selkeä ja sisältöön vastaaminen sujuu vaivattomasti kaikilta vanhemmilta. Mikä voi olla yhdelle saavutettavaa, ei riitä välttämättä toiselle. Kyselystä tein mahdollisimman saavutettavan kaikille vanhemmille, monenlaisia taustoja ja tarpeita huomioiden. Tein kyselylomakkeen suomen ja englannin kielellä.

5.5 Toiminnallisen osion toteutusvaihe

Toiminnallisen osion toteutusvaiheeseen kuuluu kyselyn työstäminen suunnitelmien ja ideoiden pohjalta, esittäminen henkilökunnalle ja tiedotteiden tekeminen sekä itse kyselyn lähettäminen vanhemmille. Toteutusvaiheen aikana työ voi muuttua vielä jonkun verran, joten on hyvä jättää

suunnitelmissa väljyyttä muutoksien varalle (Toikko & Rantanen, 2009, 65). Työstin kyselystä kaksi versiota. Ensimmäisen version kyselylomakkeesta testasin päiväkodin henkilökunnalla. Kyselylomakkeen esitestaaminen on tärkeä vaihe, kun kyselylomake ei pohjaudu aikaisemmin testattuun lomakkeeseen. Esitestauksella voidaan parantaa kyselylomakkeen ymmärrettävyyttä, selkeyttä ja neutraalisuutta. (Tähtinen ym. 2020, 29.) Esitestasinkin kyselyn henkilökunnalla ja tässä vaiheessa henkilökunta sai vielä antaa kommentteja ja kehittämissideoita kyselylomakkeeseen.

Kuvio 2 Työntekijöiden kommentteja ja arviointia kyselyn ensimmäisestä versiosta

Jokainen työntekijä kävi läpi kyselyn itsekseen, jonka jälkeen antoi palautetta kyselyn sisällöstä, kehittämissideoita kyselyn lopulliseen versioon ja yleisiä kommentteja tulevasta työvälineestä. Keräsin työntekijöiden kommentteja paperille ylös. Suurin osa henkilökunnasta piti kyselyä sopivan pituisena ja selkeänä. Kyselin työntekijöitä, että tulisiko heille vielä sisällöllisesti mitään muutostideoita tai tarpeellisia aiheita mieleen. Työntekijät olivat sitä mieltä, että lomake vastasi, sitä mitä lähdettiin hakemaan. Työntekijöiden mielestä kehitettäväksi jäi muutamia asioita, kuten kysymysten muuttamista eri muotoon ja kyselylomakkeen alussa tekstin osion tarkentamista. Oli tär-

keää kuulla työntekijöiden kommentteja itse prosessin aikana, jotta henkilökunta voi vielä vaikuttaa lopputulokseen. Tämän avulla sain myös itse varmuutta siitä, että luon kyselystä odotuksia ja tavoitetta vastaavan.

Opinnäytetyösuunnitelman valmistuttua ja tutkimusluvan saatuani, työstin viimeisen version kyselystä henkilökunnan toiveiden ja ajatusten pohjalta. Tein kyselyitä kaksi kappaletta suomeksi ja englanniksi. Lähetin infokirjeen (LIITE 1.) ja vastaamislinkin ennakkoon vanhemmille viestillä sähköisen E-vaka järjestelmän kautta. Tämän lisäksi tein päiväkodille molempien ryhmien ilmoitustauluille muistutustiedotteen kyselyyn vastaamisesta (LIITE 2.), johon loin myös QR-koodin, josta vanhemmilla olisi vaihtoehtoisesti helppo ottaa kuva lapsen tuonti- tai hakutilanteesta. Kyselylomakkeessa (LIITE 3.) on vanhemmille tietoa kyselyn tavoitteesta, tekijästä sekä mihin tuloksia käytetään. Vastaamisaikaa kyselyyn oli tasan viikko. Muistutusviesti kyselystä laitettiin loppuviikosta E-vaka järjestelmän kautta.

5.6 Prosessin päättäminen ja arviointi

Viimeistelyvaihe ja prosessin päättäminen vie aikaa. Tässä vaiheessa on viimeisteltävä itse tuotos ja opinnäytetyöraportti, sillä toiminnallinen opinnäytetyö koostuu juuri näistä kahdesta elementistä. (Kostamo, Airaksinen & Vilkkä 2022, 11.) Arviointi on tärkeä työn päättämisen vaihe, vaikka sitä tehdään jo projektin eri vaiheissa. Arviointivaihe käsittelee kehittämisprosessin ja erilaisten käännekohtien onnistumista ja epäonnistumista sekä oppimisprosessia. (Toikko & Rantanen 2009, 61.) Arvioin ja pohdin työn onnistumista toimeksiantajan ja vanhempien palautteen perusteella, oliko työväline eli kyselylomake heidän mielestään toimiva, tarpeellinen ja vastasiko se tavoitetta. Pohdin yhteistyön onnistumista toimeksiantajan kanssa ja ylipäätään oliko kehittämis työni onnistunut.

Viimeisessä sovitussa tapaamisessa toimeksiantajan kanssa katsoimme kyselylomakkeen vastauksia läpi. Lähetimme kyselyn 22 perheelle ja kyselyyn vastasi 12 perhettä. Projektin edetessä Purolan päiväkodille tuli tieto siitä, että heidän käytöstään poistuu Google-tunnukset, joten kyselyä ei voitu suorittaa suunnitellusti heidän Google-Forms ohjelmalla. Tämän vuoksi kyselyn jatkokäyttö ei myöskään onnistu kyseisellä alustalla alkuperäisen suunnitelmamme mukaan. Tärkeää oli saada kyselylomake ja siitä saadut vastaukset talteen toimeksiantajalle. Tulostimme toimeksiantajalle kyselyn vastaukset ja kyselyn rungon paperiversiona, ja he voivat hyödyntää kyselypohjaa tulevaisuudessa, kun selviää mikä alusta heillä on käytössä. Tämän jälkeen itse poistin kyselyn

vastaukset ohjelmasta. Tulokset ja valmiin kyselylomakkeen pohjan toimeksiantaja sai käyttöön huhtikuussa 2025.

Toimeksiantaja arvioi suullisesti työvälineen toimivuutta ja merkityksellisyyttä sekä kirjallisesti opinnäytetyöprosessia ja työn hyödynnettävyyttä, johon käytin tukena Kajaanin Ammattikorkeakoulun palautelomaketta. Toimeksiantajalta saadun palautteen perusteella voin todeta, että opinnäytetyö oli hyödyllinen. Toimeksiantaja koki hyödylliseksi työvälineen, koska työväline lisää tietoisuutta vanhempien mielipiteistä, tuo ideoita tehdä asioita toisin ja kyselyn avulla on mielekästä lähteä kehittämään päiväkodin toimintaa. Kyselylomake oli pituudeltaan ja sisällöltään toivetta vastaava.

Toimeksiantaja koki yhteistyön ja aikataulun toimivan hyvin koko prosessin ajan. Toimeksiantaja totesi myös, että henkilöstö tulee käyttämään kyseistä työvälinettä jollakin tapaa vanhempien osallisuuden lisäämiseksi Purolan päiväkodissa. Toimeksiantaja koki saaneensa merkityksellistä ja monipuolista tietoa vanhemmilta päiväkodin arkeen ja sen toiminnan kehittämisen kannalta. Vanhemmat ehtivät paneutua etukäteen kysymyksiin ja tämä tapa mahdollistaa laajemman palutteen henkilökunnalle, jota päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa ei välttämättä saisi.

6 Johtopäätökset

Opinnäytetyössäni oli tarkoituksena lisätä vanhempien osallisuutta Purolan päiväkodissa kyselylomakkeen avulla. Vanhempien kanssa tehtävällä yhteistyöllä on suuri merkitys lapsen kehitykseen ja kasvatukseen. Onnistunut yhteistyö perustuu toimivaan ja luottamukselliseen vuorovaikutukseen. (Terävä & Böök 2022, 87.) Kyselyn avulla oli tarkoitus mahdollistaa vanhemmille anonyymisti mielipiteiden, ajatusten ja toiveiden esittäminen lapsensa varhaiskasvatukseen liittyen. Kyselyn vastausten pohjalta henkilökunnalla on mahdollisuus kehittää varhaiskasvatuksen toimintaa vanhempien näkökulmat huomioiden. Yhteistyön toteutuminen edellyttää aktiivisuutta ja osallistumista molemmilta osapuolilta, mutta erityisesti varhaiskasvatuksen henkilöstöltä (Terävä & Böök 2022, 88).

Kyselyyn vastasi viikon aikana noin puolet päiväkodin vanhemmista ja he olivat vastanneet myös avoimiin kysymyksiin. Toimeksiantajan kanssa olimme tyytyväisiä vastausten määrään ja sisältöön näinkin lyhyessä vastausajassa. Mikäli vastausaika olisi ollut pidempi, oletettavasti vastausten määrä olisi voinut olla vielä suurempi. Voidaan todeta, että tällaiset kyselylomakkeet saattaisivat toimia jatkossakin yhtenä muotona lisätä vanhempien osallisuutta.

Täytyy ottaa huomioon, että vanhempien innokkuus vastata kyselylomakkeisiin voi vaihdella suurestikin eri vuosina, koska perheet voivat vaihtua vuosittain päiväkodeissa lasten siirtyessä esiin koulun. Tällaisen kyselyn avulla vanhemmilta on suhteellisen helppoa ja nopeaa saada tietoa, mikä myös palvelee varhaiskasvatuksen henkilöstöä, joten kysely voidaan todeta olevan toimiva vaihtoehto kartoittaa vanhempien ajatuksia, toiveita ja mielipiteitä ja näin ollen lisätä heidän osallisuuttaan varhaiskasvatuksessa. Anttilan pro gradu -tutkielmassa 2018 Kulkua kohti yhteisöllisyyttä: vanhempien osallisuuden toteuttaminen pirkanmaalaisessa päiväkodissa kävi myös ilmi, että palaute- tai ideointikyselyitä pitäisi lisätä (Anttila 2018, 5).

Lähtökohtana oli, että en käsittele työssäni kyselyn vastauksia. Esitin kyselylomakkeessa vanhemmille tietoisesti kysymyksen, joka on yksi oleellinen osa työni arvioinnissa ja johtopäätöksiä tehdessä. Kysyin vanhemmilta kyselylomakkeessa ”Koetko kyselylomakkeet sopivaksi tavaksi osallistua päiväkodin asioihin myös jatkossa?”. Vastaamisvaihtoehdot olivat ”Kyllä” tai ”Ei”. Vanhemmista 90 % vastasi kysymykseen ”Kyllä”, joten voin päätellä, että suurin osa vanhemmista koki sähköisen kyselylomakkeen sopivaksi tavaksi osallistua päiväkodin asioihin. Tämä tieto ei ollut

tärkeä pelkästään minun työni kannalta, vaan myös tärkeä tieto toimeksiantajalleni kyselylomakkeen jatkokäytön vuoksi. Myös Tikan 2017 opinnäytetyön tutkimustuloksissa nostettiin esiin, että vanhemmat kokevat mahdollisuuden osallistua paremmin sähköisillä menetelmillä (Tikka 2017).

Purolan päiväkodissa kaivattiin konkreettisia välineitä ja kokeiluja, miten vanhempien osallisuutta voidaan lisätä. Tällä kyselylomakkeella vanhempien osallisuutta lisättiin huomioimalla heidän mielipiteensä ja toiveensa. Osallisuus lisääntyy vuorovaikutuksessa ja kuulluksi tulemisessa. En ajattele, että tämä yksittäinen työväline ja yksittäinen kokeilu vielä riittää kertomaan sitä, lisääntykö vanhempien osallisuus. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli pyrkiä lisäämään vanhempien osallisuutta yhdellä tavalla eli anonyymillä kyselylomakkeella. Kokeilemalla uusia tapoja voidaan kartoittaa, mitkä toimintatavat, välineet ja menetelmät toimivat oikeasti.

Tulevaisuudessa Purolan päiväkotitoimi voisi hyödyntää tätä kyselylomaketta työvälineenä esimerkiksi joka toimikausi. Vanhemmat saisivat lomakkeelle kertoa omia toiveita, ajatuksia ja mielipiteitä kirjallisesti ja halutessaan nimettömästi. Henkilökunta saisi ensiarvoisen tärkeää tietoa vanhemmilta ja sitä kautta he voivat kehittää toimintaa toimivammaksi. Purolan päiväkodin henkilöstön vastuulle jää kyselyn jatkokäyttö ja sen hyödyntäminen.

Vanhempien osallisuus aiheena varhaiskasvatuksessa on merkittävä ja aihetta on tutkittu eri opinnäytetöiden muodossa. Konkreettisia välineitä ja menetelmiä on vähän, joilla vanhempien osallisuutta ja perheiden toimijuutta edistetään. Jatkotutkimuksena olisi mielenkiintoista selvittää, onko työvälinettä hyödynnetty ja miten toimintaa on kehitetty sen avulla.

7 Pohdinta

Aloitin opinnäytetyöni alkusyksystä 2024 ja se valmistui lopulta keväällä 2025. Työstin opinnäytetyötäni melkein vuoden ajan säännöllisesti. Aikataulu työni tekemiseen oli onnistunut, joka tuki työn säännöllistä ja tavoitteellista tekemistä. Opinnäytetyön kirjoittaminen on prosessi, joka ei välttämättä etene johdanto-osioista ja siitä johdonmukaisesti tietoperustan kautta arviointiin ja johtopäätöksiin. Toiminnallisen osion rinnalla raportointi kulkee koko ajan mukana tukien omaa tekemistä ja pohdintojen jäsentelyä. (Kostamo, Airaksinen & Vilka 2022, 16.)

Toimeksiantajan kanssa yhteistyö oli sujuvaa ja olimme paljon yhteydessä prosessin eri vaiheissa. Suoritin harjoitteluani kyseiseen paikkaan, joten sain nopeasti vastauksia ja tukea mieltä askarruttaviin kysymyksiini toimeksiantajalta, mikä edesauttoi opinnäytetyön rivakkaa työstämistä ja toimivaa yhteistyötä.

Opinnäytetyön aiheeseen ja erilaisiin lähdemateriaaleihin tutustuminen on saanut pohtimaan vanhempien osallisuutta monesta eri lähtökohdasta ja se on tuonut työhöni uusia näkökulmia. Opinnäytetyön tietoperustaa kirjoittaessa olen saanut lisää ymmärrystä perheiden hyvinvointiin ja voimavaroihin vaikuttavista tekijöistä, joka on osa varhaiskasvatuksen sosionomin kompetensseja (Varhaiskasvatuksen sosionomin kompetenssit 2023).

Opinnäytetyöni aihe on tärkeä ja merkityksellinen. Prosessissa mieleeni jäi vanhempien kohtaaminen. Tärkeää on kohdata vanhempi kiireettömästi, empaattisesti ja avoimesti, mutta ymmärtää silti, ettei luottamuksellisen suhteen rakentuminen tapahdu hetkessä. Hyvä ja toimiva yhteistyö on lapsen etu. (Terävä ja Böök 2022, 89.) Uusien toimintamallien ja työvälineiden käyttö vaatii innostusta sekä vanhemmilta, että henkilöstöltä. Nykyarjen hektisyyden vuoksi osallisuuden tavat täytyy miettiä niin, että vanhemmilla olisi aikaa ja resursseja osallistua varhaiskasvatuksen asioihin.

7.1 Työn eettisyys ja luotettavuus

Eettisesti hyvässä työssä noudatetaan rehellisyyttä, huolellisuutta ja luotettavuutta koko prosessin ajan. Toiminnallisen opinnäytetyön eettisyyden kannalta on tärkeää kuvata toteutuksen eri vaiheita ja koko prosessin kulkua kattavasti ja totuudenmukaisesti. Kollegiaalinen arvostus toisia kohtaan prosessin eri vaiheissa on myös ensiarvoisen tärkeässä roolissa ja kuuluu osaksi eettisiä

vaatimuksia. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 211.) Tein toimeksiantosopimuksen yhdessä toimeksiantajani kanssa, jossa sovittiin työn aikataulu, tarkoitus ja tavoitteet.

Anonymiteetti on huomioitava tutkimusta tehdessä. Anonymiteetilla tarkoitetaan, ettei osallistujia voida tunnistaa ja tutkimustietoja luovuteta kenellekään ulkopuolisille. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 221.) Kyselyyn vastattiin anonyyminä eikä kyselyssä kerätty vanhemmilta tunnistetietoja. Kun toimeksiantaja käy läpi kyselyn vastauksia, niitä ei voida yhdistää missään vaiheessa vastausten antajiin.

Lähetin vanhemmille infokirjeen, jossa kävi ilmi, että teen kyselylomakkeen osana opinnäytetyötä ja osallistuminen kyselyyn on täysin vapaaehtoista. Tietoisuus on tärkeää, se lisää tekijän ja työn luotettavuutta. Osapuolten on tiedettävä, mitä ollaan tekemässä ja mihin tuloksia käytetään ennen kuin päättää, haluaako osallistua. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 219.) Ilmoitin infokirjeessä, että kyselylomake ja siitä saadut vastaukset jäävät henkilökunnan käyttöön, joten vanhemmat ovat tietoisia myös vastausten säilyttämisestä ja jatkokäytöstä.

Tein kyselyn kahdella kielellä, suomeksi ja englanniksi, jotta jokaisella olisi mahdollisuus osallistua tasavertaisesti kyselyyn. Tein työvälisestä kaksi versiota, jotka johdattelivat lopulta lopulliseen lopputulokseen. Kyselylomakkeen ensimmäisen version esitestaaminen on tärkeä vaihe, kun kyselylomake ei pohjaudu aikaisemmin laadittuun lomakkeeseen. Tämä vaihe lisää työn luotettavuutta ja parantaa kyselyn neutraalisuutta. (Tähtinen ym. 2020, 29.) Pyrin toteuttamaan kyselyn sisällön toimeksiantajan toiveita ja tarpeita vastaavaksi. Opinnäytetyöni riski oli, ettei vanhemmat olisi kokeneet kyselyä tärkeäksi. Tämä olisi vaikuttanut työväliseen hyödynnettävyyteen jatkossa.

Opinnäytetyön luotettavuuteen vaikuttaa tekijän oma toiminta ja valitsemat lähteet. Tekijän tulee olla kiinnostunut opinnäytetyön aiheesta ja uuden tiedon hankkimisesta. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 211.) Lähteitä valitessa pyrin olemaan avoin, mutta myös kriittinen. Käytin APA6-mallia huolellisesti. Lähdeviite- ja lähdeluettelomerkinnoissa olen kiinnittänyt huomiota omien ja lainattujen ajatusten erottelamiseen, jotta ne olisivat selkeästi ymmärrettävissä. Lähteitä olen etsinyt työhöni seuraavista tietokannoista: Finna, Julkari, Ellibs, Theseus ja Google Scholar.

7.2 Omat oppimiskokemukset ja ammatillinen kasvu

Opinnäytetyön tekeminen varhaiskasvatukseen tuntui itselle luonnollisimmalta, koska tietämystä ja ymmärrystä on kertynyt entuudestaan alalta. Olen työstänyt ensimmäistä opinnäytetyötäni vaihe vaiheelta ja koko toiminnallisen opinnäytetyön prosessi oli minulle uutta. Olen oppinut opinnäytetyön prosessista paljon hyödyllisiä taitoja työelämää varten ja tulen mahdollisesti tulevaisuudessani hyödyntämään erilaisia kyselylomakkeita työssäni. Tiivis yhteistyö toimeksiantajan kanssa on kehittänyt kuuntelemisen- ja keskustelemisen taitoja ja toisten ammattilaisten näkökulmien huomioon ottamista. Raportin työstäminen on harjoittanut kirjoittamisen taitoja tieteellisen tekstin tuottamiseen.

Ammatillisen identiteettini kannalta varhaiskasvatuksen sosionomina opinnäytetyöaiheeni oli opettavainen ja aiheeltaan hyvin keskeinen. Sosionomin työn näkökulmasta on tärkeää osata työskennellä erilaisten asiakasryhmien kanssa. Varhaiskasvatuksen sosionomin osaamisalueisiin kuuluu erityisesti perheiden kanssa tehtävä yhteistyö. Tämä koko opinnäytetyöprosessi on myös harjoittanut viestintä- ja tiimityöskentelytaitoja, jotka kuuluvat myös keskeisesti sosionomin osaamisalueisiin. (Varhaiskasvatuksen sosionomin kompetenssit 2023.) Opinnäytetyöprosessi on pakottanut myös ottamaan vastuuta ja pitämään langat omissa käsissä. Olen ollut vastuussa työni aikataulusta, säännöllisestä työstämisestä, tapaamisista ja mahdollisesta avun pyytämisestä ohjaavalta opettajalta sekä toimeksiantajalta.

Haluan lopettaa työni Uppo-nallen ajatuksiin siitä, miten tärkeää on osallisuus ja ystävällinen vuorovaikutus:

”Uppo-nallen naama oli mietinnästä soikea. Miksi on toinen tassu vasen ja toinen taas oikea? Sitten se ratkaisun keksi ja tuli iloiseksi. Epäilystä asiasta ei enää ollut kellään. Oikealla tassulla tervehditään, mutta vasemmalla hyvästellään.”

-Uppo-nallen kootut runot, Elina Karjalainen s. 20.

Lähteet

Aivoriihi. (N.d.) Innokylä. Saatavilla 22.2.2025 <https://innokyla.fi/fi/tyokalut/aivoriihi>

Anttila, S. (2018). Kulkua kohti yhteisöllisyyttä: Vanhempien osallisuuden toteuttaminen pirkanmaalaisessa päiväkodissa. Kasvatustieteiden pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-201902181254>

Blez, E. & Leinonen R. (2016). Vanhempien osallisuus varhaiskasvatuksessa Imatralla. Opinnäytetyö. Saimaan ammattikorkeakoulu. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201602252600>

Halme, N., Vuorisalmi, M. & Perälä M-L. (2014). Tuki, osallisuus ja yhteistoiminta lasten ja perheiden palveluissa: työntekijöiden näkökulma. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. Tampere. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-110-5>

Heinonen, H., Iivonen, E., Korhonen, M., Lahtinen, N., Muuronen, K., Semi, R. & Siimes, U. (2016). Lasten oikeudet ja aikuisten vastuut varhaiskasvatuksessa. Jyväskylä: PS-kustannus.

Helin, E., Kola-Torvinen, P. & Tarkka, K. (2018). Osallisuus ja osallistuminen varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa. Teoksessa Kangas, J., Vlasov, J., Fronsén, E. & Heikka, J. (toim.) Osallisuuden pedagogiikka varhaiskasvatuksessa 2- suunnittelu, toteuttaminen ja kehittäminen. Suomen varhaiskasvatus ry.

Ikonen, S. & Lukkarinen, H. (2017). Kasvattajien kokemuksia vanhempien kanssa tehtävästä yhteistyöstä varhaiskasvatuksessa. Opinnäytetyö. Karelia-Ammattikorkeakoulu. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201704114582>

Kajaanin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma. (2022). Kajaanin kaupunki. Saatavilla 3.5.2025 <https://www.expressmagnet.eu/pub/273/Kajaani-kaupunki-Varhaiskasvatussuunnitelman-perusteet-2022-2/#p=1>

Kangas, J., Lastikka, A-L. & Karlsson, L. (2021). Voimauttava varhaiskasvatus: leikkivä, osallinen ja hyvinvoiva lapsi. Keuruu: Otava.

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. (2013). Tutkimus hoitotieteessä. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Karjalainen, E. (1985). Uppo-nallen kootut runot: uponneen kansan lauluja. Porvoo: WSOY.

Kivinen, T. Vanjusov, H & Vornanen, R. (2020). Asiakkaan ääni- osallisuus ja vaikuttamisen mahdollisuudet. Teoksessa Hujala, A. & Taskinen, H. Uudistuva sosiaali- ja terveysala. Tampereen yliopisto. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202011308327>

Kostamo, P., Airaksinen, T. & Vilkkä, H. (2022). Kirjoita itsesi asiantuntijaksi: Opas toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Helsinki: Art House.

L 540/2018. Varhaiskasvatuslaki 13.7.2018/54. <https://finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskoelma/2018/540>

- Opetushallitus. (2022). Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Määräykset ja ohjeet 2022. Helsinki: Opetushallitus. Saatavilla 1.1.2025 <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/varhaiskasvatussuunnitelman-perusteet-2022>
- Sevon, E., Hautala, P., Hautakangas, M., Ranta, M., Merjovaara, O., Mustola, M. & Alasuutari, M. (2021). Lasten osallisuuden jännitteet varhaiskasvatuksessa. Jyväskylän yliopisto. <https://journal.fi/jecer/article/view/114152/67351>
- Suomen vanhempainliitto. (N.d). Vanhempien osallisuus. Saatavilla 14.4.2025 <https://vanhempainliitto.fi/vanhempainliiton-toiminta/varhaiskasvatus/vanhempien-osallisuus/>
- Suomen vanhempainliitto. (N.d). Varhaiskasvatuksen hyvinvointityö. Saatavilla 13.4.2025 <https://vanhempainliitto.fi/vanhempainliiton-toiminta/varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen-hyvinvointityo/>
- Terävä, J., & Böök, M-L. (2022). Valloittava varhaiskasvatus: oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia. Teoksessa Koivula, M., Siippainen, A & Eerola-Pennanen, P (toim.). Moninaiset perheet ja varhaiskasvatus. Tampere: Vastapaino Oy
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. (2024). Osallisuuden edistäminen. Saatavilla 10.5.2025 <https://thl.fi/aiheet/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen>
- Toikko, T & Rantanen, T. (2009). Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Tampere. Tampereen yliopistopaino Oy.
- Tähtinen, J., Laakkonen, E. & Broberg M. (2020). Tilastollisen aineiston käsittelyn ja tulkinnan perusteita. Turun yliopiston kasvatustieteiden laitos.
- Varhaiskasvatus. (N.d.) Kajaanin Kaupunki. Saatavilla 3.5.2025 <https://kajaani.fi/kasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus-ja-esiopetus/varhaiskasvatus/>
- Varhaiskasvatuksen sosionomin kompetenssit. (2023). SOAMK. Saatavilla 29.4.2025 <https://www.sosiaalialanamkverkosto.fi/wp-content/uploads/2023/04/SOSIAALIALAN-AMMATTIKORKEAKOULUTUKSEN-KOMPETENSSIT-2023.pdf>
- Vilka, H. (2015). Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Vuosisuunnitelma Purolan päiväkotia (2023–2024). Kajaanin kaupunki. Saatavilla 11.11.2024 <https://kajaani.fi/tiedostot/127311/?1702902556>
- Vuorenmaa, M. (2016). Äitien ja isien osallisuus perheessä ja lasten palveluissa sekä osallisuuteen yhteydessä olevat tekijät. Väitöskirja. Tampereen yliopisto. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-0019-7>

LIITE 1. Kyselyn saatekirje vanhemmille

Infokirje tulevasta kyselystä vanhemmille

Hei!

Olen kolmannen vuoden sosionomiopiskelija Kajaanin Ammattikorkeakoulusta ja teen opinnäytetyötä Purolan päiväkodille. Opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää työväline, jonka avulla lisätään vanhempien osallisuutta. Kysely on mielipide- ja toivekysely, joka antaa teille mahdollisuuden tulla kuulluksi, antaa tilaa toiveillenne ja mielipiteillenne sekä osallistumismahdollisuuden päiväkodin asioihin.

On ensiarvoisen tärkeää saada teiltä tietoa, jota myös ottaa huomioon päiväkodin toimintaa kehittäessä. Viime kevään 2024 Kajaanin Kaupungin varhaiskasvatuksen laadunarviointikyselyssä Purolan päiväkodin kehittämiskohteeksi nousi vanhempien osallisuus. Tämän kyselyn vastausten pohjalta aiheiksi nousi mm. viestintä, turvallisuus ja vanhempien halukkuus osallistua toimintaan ja sen selvittäminen.

Mielipide- ja toivekyselyyn vastaaminen tapahtuu nimettömänä. Vastaaminen on helppoa ja nopeaa Google Forms alustalla. Kyselyn linkki lähetetään teille E-Vakan kautta. Kyselyn lomake ja siitä saadut vastaukset jäävät henkilökunnalle.

Mielipide- ja toivekysely tulossa vastattavaksi vanhemmille 10.3 - 17.3.2025 välisenä aikana. Vastaaminen sulkeutuu 17.3.2025 klo 9.00.

KIITOS VASTAUKSISTANNE!

Ystävällisin terveisin

Amanda Uhlbäck

Yhteistiedot: amandauhlback@kamk.fi

LIITE 2. Tiedote/muistutus juliste päiväkodin ilmoitustauluille

HEI SINÄ VANHEMPI

OSALLISTU MIELIPIDE-
JA TOIVEKYSELYYN

KYSELYN TAVOITTEENA ON ANTAA TEILLE MAHDOLLISUUS
VAIKUTTAA JA TUODA ESIIN OMIA MIELIPITEITÄ JA
TOIVEITA PÄIVÄKODIN TOIMINNASTA

VASTAAMISAIKA:
10.3.2025 - 17.3.2025
klo 9.00 asti

LINKKI KYSELYYN LÖYTYY MYÖS E-VAKASTA
[HTTPS://FORMS.OFFICE.COM/E/EKAJ4YGCVP](https://forms.office.com/E/EKAJ4YGCVP)

TAI QR-KOODILLA:

LIITE 3. Kysely

13.5.2025 klo 18.27

Mieli- ja toivekysely

Mieli- ja toivekysely

Kyselyn tarkoituksena on vanhempien osallisuuden lisääminen Purolan päiväkodissa. Haluaisimme antaa teille mahdollisuuden osallistua päiväkodin asioihin, saada teidän ajatukset, mielihetket ja toiveet kuuluviin, jotta voimme lähteä sitä kautta myös kehittämään toimintaamme yhdessä.

Vastaamalla tähän kyselyyn olet vaikuttamassa varhaiskasvatuksen toimintaan ja sen kehittämiseen. Vastaaminen on meille tärkeää ja se vie teiltä vain muutaman minuutin. Vastaaminen tapahtuu nimettömänä. Kyselyn vastaamisajankohta on 10.3 - 17.3.2025. Kysely sulkeutuu 17.3.2025 klo. 9.00.

Mieli- ja toivekyselyn vanhemmille on luonut sosionomiopiskelija Amanda Uhlbäck työvälineeksi Purolan päiväkodille.

Yhteystiedot:

1. Minusta tuntuu turvalliselta jättää lapseni varhaiskasvatukseen *

Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
☐	☐	☐	☐	☐

2. Viestintä *

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Päiväkodin toimintaa koskeva tiedonsaanti on mielestäni riittävää	☐	☐	☐	☐	☐
Sosiaalinen media lisää tietoisuuttani siitä, mitä päiväkodissa tehdään	☐	☐	☐	☐	☐
Päiväkodin ja vanhempien välinen viestintä on mielestäni toimivaa	☐	☐	☐	☐	☐

13.5.2025 klo 18.27

Mieli- ja toivekysely

3. Osallistuminen *

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Pidän tärkeänä osallistumisen vasukeskusteluihin	☐	☐	☐	☐	☐
Vanhempainillat ovat mielestäni hyödyllisiä	☐	☐	☐	☐	☐
Olisin kiinnostunut vanhempainryhmä toiminnasta (yhteinen toiminta, tapaamiset)	☐	☐	☐	☐	☐

4. Uusi asiakastietojärjestelmä on otettu Purolan päiväkodissa käyttöön. Onko mielestäsi E-vakan lisäksi tarvetta informoida jollakin toisella tavalla? *

- Päiväkodin ilmoitustaululla
- Infokirjeet kotiin
- Tekstiviestillä
- Muu

5. Koetko tärkeänä kuulla jotakin lisää lapsesi päivästä?

6. Oletko kiinnostunut osallistumaan enemmän päiväkodin toiminnan suunnitteluun? *

- Kyllä
- Ei

7. Koetko kyselylomakkeet sopivaksi tavaksi osallistua päiväkodin asioihin myös jatkossa? *

- Kyllä
- Ei

8. Mitä muuta haluaisit meille sanoa?

13.5.2025 klo 18.27

Mielipide- ja toivekysely

9. Kuinka tyytyväinen olet lapsenne varhaiskasvatukseen tällä hetkellä? *

10. Toivelaatikko, saa jättää mitä vain ideoita ja toiveita!

Tämä ei ole Microsoftin luomaa tai suosittelemaa sisältöä. Lähettämäsi tiedot lähetetään lomakkeen omistajalle.

 Microsoft Forms